

Да ли нереди у Бразилу могу угрозити БРИКС

Пише: Владимир Јевтић
четвртак, 27 јун 2013 19:46

У земљи карневала и фудбала још увек трају улични протести преко милион људи. Протести су почели 13. јуна због наводног поскупљења карата за градски превоз и метро. Демонстрације су се убрзо прошириле на највеће бразилске градове: Рио де Жанеиро, Сао Пауло, главни град Бразилију, Минас Жераис и остале. Чини се да су ови немири на почетку били социјалног карактера, али су постали нешто више јер се настављају и након обећања градских власти да ће вратити цене превоза на претходну вредност.

“Неколико градских лидера је већ прихватило захтеве демонстраната за одустајање од повећања цена градског саобраћаја, у нади да ће антивладино расположење бити ублажено. Гувернер Сао Паула Жералдо Алкмин је рекао новинарима да ће цене карата за метро, железницу и аутобус бити враћене на претходну вредност, док је градоначелник Рија Едуардо Паес исто потврдио када је реч о ценама аутобуског превоза.“ [\[1\]](#)

За сада има осморо мртвих у немирима којима се ни не назире крај. Прва жртва је пала када је могућ провокатор колима улетео у масу људи који су демонстрирали а осталих седморо мртвих – шесторо цивила и један полицајац – страдали су у сиромашној фавели Рија. „Портпарол полиције је рекао да су полицајац и један цивил погинули рано јутрос након што су протести у том делу Рија прерасли у nerede и пљачку. Осталих петоро цивила је убијено током полицијске интервенције у једној фавели у истом подручју Рија, додао је портпарол а пренела агенција АФП.“ [\[2\]](#)

Упркос томе што су сукоби полиције и изгредника прилично чести у сиромашним фавелама у којима буја криминал, протести у Бразилу никада нису били овако масовни. Међутим, оно што највише треба да забрине председницу Бразила и владу највеће латиноамеричке земље јесте чињеница да су протести одавно изашли из оквира социјалног незадовољства и да постепено добијају политички, антивладино карактер. Цене градског превоза биле су само повод да људи изађу на улице и да критикују

Да ли нереди у Бразилу могу угрозити БРИКС

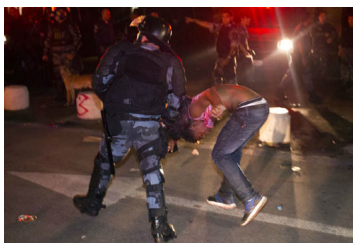
Пише: Владимир Јевтић
четвртак, 27 јун 2013 19:46

левичарску, социјалистичку владу председнице Дилме Русеф. Пошто се протестима не види крај, питање је како ће се то одразити на међународну позицију Бразила који доживљава праву економску експанзију? Бразил је у последњој деценији веома ојачао економски и постао је једна од земаља блока БРИКС – заједно са Русијом, Кином, Индијом и Јужном Африком. Сада то посматрачу са стране може изгледати веома парадоксално. Зашто се, заправо, становници Бразила буне?

Бразилци се буне због наводне корупције на свим нивоима и због чињенице да ће организација Светског првенства у фудбалу Бразил коштати превише. “Ту више нису у питању цене превоза, народ је толико згрожен системом, доста му је свега и ми сада захтевамо промене”, рекла је 18-огодишња студенткиња Камила Сена у граду Нитерои. Људи су вођени идејом да је Бразил огрезао у корупцију и да је потребно мењати систем. Међутим, застанимо мало. Које одговарају ови немири?

Ови немири немају везе и не наликују недавним немирима у Турској против исламизације Турске нити наликују протестима у Шведској, ово су немири који угрожавају директно позицију Бразила као светске супер-силе и то може једино одговарати Западу, односно САД. Земље БРИКС-а представљају будућност планетарне економије и противтежу досадашњем униполарном поретку у свету са САД као неприкосновеном војном, економском и политичком силом. Уколико се немири наставе они би, нажалост, могли прерасти у нешто више и ми не знамо какве последице све то може имати, али је сигурно да ови немири слабе политичку и економску позицију Бразила у свету.

Бразил се појавио, заједно са осталим земљама БРИКС-а, као нова сила која руши стари поредак. Наравно да ће то засметати ономе ко је, током деведесетих година прошлог века, држао свет у шаџи. Исто тако, не смемо испустити из вида да је Бразил

Да ли нереди у Бразилу могу угрозити БРИКС

Пише: Владимир Јевтић
четвртак, 27 јун 2013 19:46

социјалистичка земља и да је председница Бразила Дилма Русеф била у одличним односима са преминулим Уго Чавесом – који је био и остао један од највећих противника глобализације. Бразил је сасвим сигурно хтео да крене правим социјалистичким путем и да национализује стране компаније које експлоатишу његова огромна природна блага. Политика коју је водила председница Бразила била је праведна и довела је Бразил на место једне од водећих светских сила. Ови протести, који са собом нажалост носе људске жртве, нису и не могу бити случајни. Влада Бразила је учинила све да смањи стопу сиромаштва и у томе је прилично успела. Протести који потресају Бразил сигурно ће се одразити на стабилност земље и на њен даљи напредак. Зависно од тока немира који попримају анархистичне и хаотичне мере моћи ћемо да предвидимо и даљу ситуацију у Бразилу, али све упућује на једну суптилно изведену акцију споља.

Демонстрације под мотом „Бразил се мења“ и „Бразил – то нису само фудбал и карневали“ су за три дана окупиле више од 250 хиљада људи. Власти Бразила намеравају да уведу националне снаге безбедности у пет највећих градова земље.“ [\[3\]](#) И сама чињеница да ће војска бити послата у највеће градове Бразила говори за себе. Веома је лако да се немири отргну контроли полиције и да војска мора да интервенише, а то би значило нешто много више од пуких социјалних немира и јасно је да Бразил то мора избећи по сваку цену. Рушење система који не одговарају Западу је стара стратегија која нажалост веома често успева. Овога пута на мети је Бразил, највећа економска сила Јужне Америке и једна од економски водећих земаља света. Бразил је, другим речима, млада сила која се буди под социјалистичким режимом и прилично је јасно коме ови протести могу одговарати.

„Демонстранти траже да се прекине са корупцијом у влади земље која је седма највећа економија у свету, а огорчени су и због огромних трошкова од преко 15 милијарди долара за одржавање Купа конфедерација и Светског купа. 'Ово је социјални покрет а не политички. Ово нема никакве везе са идеологијом', кажу грађани који су изашли на

Да ли нереди у Бразилу могу угрозити БРИКС

Пише: Владимир Јевтић
четвртак, 27 јун 2013 19:46

улице да искажу незадовољство.“ Покрет за сада наводно није политички обојен и нема јасно идентификовано вођство. [\[4\]](#)

Ово тешко да можемо да прихватимо као чињеницу јер је јасно да су протести одавно изашли из социјалних оквира и да су добили антивладино карактер. То што немају јасно идентификовано вођство и што их не предводи ни једна опозициона струја у земљи јасно говори о карактеру протеста. Као да неко, што не би било чудно уколико узмемо у обзир горе речено, жели обичну анархију у земљи која ће Бразил зауставити на путу даљег просперитета. Ови протести свакако могу угрозити позицију земаља БРИКС-а и на земљама чланицама је да се уједине у решавању новонастале кризе. Ово ће бити први велики и озбиљнији тест за БРИКС. Остаје нада да ће се протести умирити и да неће даље ескалирати – што би донело само још већу патњу народа Бразила и нове жртве. Председница Бразила Дилма Русеф најавила је корените реформе у земљи како би покушала да умири протесте и да сачува јавни ред и мир. Време ће показати колико ће она бити успешна у томе, али уколико реформе не буду уродиле плодом – Бразил ће се сасвим сигурно наћи у једној тешкој кризној ситуацији.

„Влада ће издвојити 25 милијарди долара у новим инвестицијама за урбане саобраћајне пројекте да би се побољшао јавни превоз у нашој земљи“, изјавила је председница Бразила после састанка са лидерима протеста и регионалним званичницима. У саопштењу које је објављено у понедељак она је изјавила да је „Бразил зрео за напредак. Ми такође морамо као приоритет ставити оштрије мере против корупције у свим сферама“. Најбитније је да је председница предложила референдум о свеобухватним „политичким реформама“ како би се смирили нереди. „Желим да поновим да моја влада слуша демократске гласове. Морамо да научимо да чујемо гласове улице. Сви морамо, без изузетка, да тачно схватимо те сигнале“, нагласила је Русеф. [\[5\]](#)

Да ли нереди у Бразилу могу угрозити БРИКС

Пише: Владимир Јевтић
четвртак, 27 јун 2013 19:46

Председница Бразила се налази у незавидној позицији и само ће време одговорити на питање да ли ће њене предложене реформе успети да смире масовне протесте. Уколико реформе не буду успеле, Бразил очекује веома тежак период који се може одразити на све земље чланице групе БРИКС. Бразил ће, уколико се протести наставе или ескалирају, почети да губи своју међународну позицију и углед, а то остале чланице групе БРИКС никако не би смеле да дозволе – ту пре свега мислимо на Руску Федерацију и Кину.

[1] <http://akter.co.rs/27-drutvo/43799-nastavljaju-se-protesti-u-brazilu.html>

[2] <http://www.akter.co.rs/29-bezbednost/44464-sedmero-mrtvih-u-oru-anom-okraju-u-riju.html>

[3] http://serbian.ruvr.ru/2013_06_20/U-Brazilu-ne-prestaju-nemiri/

[4] <http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/10/Svet/1346778/Prva+%C5%B0rtva+nereda+u+Brazilu.html>

[5] <http://www.e-novine.com/svet/svet-vesti/86545-Dilma-Rusef-obeava-korenite-reforme-Brazilu.html>